

Rapport

Datum: 4 november 2005
Rapportnummer: 2005/337

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen in de periode van 5 juni 2002 tot en met 22 december 2003 onvoldoende actie heeft ondernomen om de door haar voormalige partner verschuldigde kinderalimentatie te innen.

Beoordeling

Algemeen

1. Bij rechterlijke uitspraak van 28 februari 2002 werd bepaald dat de voormalige partner van verzoekster, de heer X, ten behoeve van zijn kinderen een bedrag van € 367,56 per maand aan alimentatie dient te voldoen. Omdat de heer X niet betaalde, vroeg verzoekster in april 2002 het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) de inning van de alimentatie over te nemen.

2. Het LBIO verzocht op 19 april 2002 de heer X de achterstallige alimentatie te betalen. Omdat betaling van die alimentatie uitbleef, nam het LBIO op 5 juni 2002 de inning van de alimentatie over. Verzoekster werd daarover bij brief van gelijke datum geïnformeerd. Het LBIO deelde verzoekster vervolgens bij brief van 31 juli 2002 mee dat het bureau geen relevante informatie had kunnen achterhalen waarmee kon worden overgegaan tot gerichte incassomaatregelen en de zaak daarom in handen had gegeven van de deurwaarder.

I. Bevindingen

1. Verzoekster informeerde op 19 juni 2003 telefonisch bij het LBIO naar de stand van zaken. Haar nieuwe partner verzocht het LBIO vervolgens op 23 september 2003 telefonisch om informatie en actie aangaande de inning van de achterstallige alimentatie. Het LBIO deelde verzoekster daarop bij brief van 25 september 2003 mee dat het bureau op 15 augustus 2003 schriftelijk door de deurwaarder in kennis was gesteld dat het dossier in de beslagroute lag, hetgeen volgens het LBIO wilde zeggen dat er binnen afzienbare tijd beslag zou worden gelegd op roerende zaken van de heer X.

2. Het LBIO deelde verzoekster bij brief van 22 december 2003 vervolgens mee dat het bureau onlangs schriftelijk van de deurwaarder had vernomen dat hij tot beëindiging van zijn bemoeienis zou overgaan daar was gebleken dat de heer X failliet was verklaard. Het LBIO merkte daarbij op dat de inning van de alimentatie nu via het LBIO zelf zou moeten plaatsvinden en dat het bureau periodiek zou gaan beoordelen of er mogelijkheden tot verhaal zijn.

3. Verzoekster stuurde in augustus 2004 het LBIO een brief, waarin zij schreef dat het LBIO in gebreke was gebleven wat betreft de inning van de alimentatie die de heer X

verschuldigd was en bar weinig voor haar en haar kinderen had ondernomen. Het LBIO merkte die brief aan als een klacht over de voortvarendheid waarmee het bureau te werk is gegaan om de achterstallige alimentatie te innen.

4. Het LBIO deelde verzoekster bij brief van 11 oktober 2004 mee dat het bureau, gezien het feit dat artikel 9:8 van de Algemene wet bestuursrecht hem de mogelijkheid biedt gedragingen die langer dan een jaar voor de indiening van de klacht hebben plaatsgevonden niet te behandelen, had besloten de zaak te behandelen vanaf augustus 2003. Vervolgens schetste het LBIO het verloop van de zaak vanaf 15 augustus 2003 en deelde daarbij nog mee dat het bureau op 27 april 2004 via de deurwaarder een schrijven van de curator had ontvangen, waarin werd verzocht de vordering van het bureau bij hem in te dienen. Bij brief van 12 juli 2004 had het LBIO aan dat verzoek voldaan. Het LBIO merkte daarbij op dat indien een alimentatieplichtige failliet is verklaard, het bureau niets anders kan doen dan de vordering indienen bij de curator. Ook merkte het LBIO op dat het niet mogelijk was om beslag te leggen op de sociale uitkering van de heer X en dat het bureau de gelden niet kon incasseren zolang het faillissement niet was opgeheven. Het LBIO achtte de klacht van verzoekster dat het bureau onvoldoende voortvarend te werk is gegaan dan ook ongegrond.

5. Verzoekster wendde zich bij brief van 18 november 2004 tot de Nationale ombudsman met de klacht dat het LBIO in de periode van 5 juni 2002 tot en met 22 december 2003 onvoldoende actie heeft ondernomen om de door de heer X verschuldigde kinderalimentatie te innen. Volgens verzoekster had de heer X daardoor voldoende tijd gehad om zijn zaakjes veilig te stellen en zich failliet te laten verklaren.

6. In reactie op de klacht deelde het LBIO bij brief van 17 februari 2005 aan de Nationale ombudsman mee dat het bureau conform artikel 9:8 van de Algemene wet bestuursrecht had besloten de klacht te behandelen vanaf de periode augustus 2003. De periode daarvoor zag immers op gedragingen die langer dan een jaar voor het indienen van de klacht hadden plaatsgevonden. Het LBIO merkte daarbij op zich ervan bewust te zijn dat afwijking van de jaartermijn in de rede kan liggen wanneer de gedraging pas later merkbaar effect heeft. Omdat onderzoek naar feiten die langere tijd geleden hebben plaatsgevonden lastiger was uit te voeren dan naar meer recente gebeurtenissen, behoorde men echter niet te lang te wachten met het indienen van een klacht. Naar de mening van het LBIO had verzoekster in deze zaak al eerder dan in augustus 2004 een klacht kunnen indienen. Om die reden had het LBIO besloten het onderzoek naar de klacht van verzoekster te behandelen vanaf augustus 2003, zijnde een jaar voor de indiening van de klacht.

7. Voorts deelde het LBIO mee dat het bureau op 15 augustus 2003 een schrijven van de deurwaarder had ontvangen. Hierin werd aangegeven dat de heer X niet of niet afdoende had gereageerd op de betekening van de beschikking en er een beslagpoging zou plaatsvinden. Op 23 september 2003 had de partner van verzoekster naar het bureau

gebeld met het verzoek de stand van zaken door te geven. Verzoekster was daarop omtrent de inhoud van de brief van de deurwaarder geïnformeerd door middel van het schrijven van 25 september 2003. Op 17 december 2003 was de zaak van de deurwaarder retour ontvangen aangezien de heer X failliet was verklaard. Verzoekster was hieromtrent door middel van het schrijven van 22 december 2003 geïnformeerd. De stappen over die periode overziend, achtte het LBIO de klacht over de voortvarendheid waarmee het bureau de alimentatie had getracht te incasseren ongegrond.

8. In reactie op het standpunt van het LBIO schreef verzoekster bij brief van 9 maart 2005 aan de Nationale ombudsman dat zij in de periode vóór augustus 2003 meerdere keren had gebeld naar het LBIO alsook dat zij bleef bij haar mening dat het LBIO ook vóór augustus 2003 onvoldoende had gedaan om de verschuldigde alimentatie te innen. Verder wees verzoekster bij brief van 28 juli 2005 erop dat het LBIO in de brief van 22 december 2003 had meegedeeld periodiek te zullen gaan beoordelen of er verhaalsmogelijkheden zijn. Toen zij in augustus 2004 taal nog teken had vernomen had ze besloten een klacht in te dienen.

II. Beoordeling

9. Het LBIO heeft een beroep gedaan op artikel 9:8, eerste lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht om de klacht van verzoekster die de periode betreft die één jaar vóór het indienen van haar klacht speelt, niet in zijn onderzoek te betrekken. Op grond van genoemd wetsartikel is een bestuursorgaan niet verplicht - wel bevoegd - een klacht in behandeling te nemen, indien de gedraging langer dan één jaar voor de indiening van de klacht heeft plaatsgevonden (zie Achtergrond). Reden voor het stellen van de jaartermijn is dat het onderzoek naar feiten die lange tijd geleden hebben plaatsgevonden, lastiger is uit te voeren dan naar meer recente gebeurtenissen. Een klager behoort daarom niet te lang te wachten met het indienen van een klacht. Als de gedraging pas later merkbaar effect heeft, kan afwijking van de termijn van één jaar in de rede liggen, mits de klager dan wel zo spoedig mogelijk actie onderneemt en niet talmt met het alsnog indienen van een klacht.

10. Verzoeksters klacht dat het LBIO sinds de overname van de inning op 5 juni 2002 onvoldoende actie heeft ondernomen, betreft een gedraging bestaande uit het nalaten van inningactiviteiten, dan wel het verrichten van inningactiviteiten die voor verzoekster niet kenbaar zijn geweest. Het effect van die gedraging was voor verzoekster eerst in volle omvang merkbaar toen zij bij brief van 22 december 2003 van het LBIO vernam dat er vanwege het faillissement van de heer X - voorlopig - geen verhaalsmogelijkheden waren. Indien verzoekster kort na die brief van 22 december 2003 bij het LBIO had geklaagd over het onvoldoende ondernemen van actie aangaande de inning van de alimentatie, had afwijking van de zogenoemde jaartermijn dan ook in de rede gelegen in die zin dat het LBIO de klacht had dienen te behandelen over de periode vanaf 5 juni 2002. Verzoekster heeft haar klacht echter eerst in augustus 2004 aan het LBIO voorgelegd. Nu niet is

gebleken van bijzondere omstandigheden die een dergelijk lange termijn kunnen rechtvaardigen, is de Nationale ombudsman van oordeel dat verzoekster onnodig lang heeft gewacht met het indienen van haar klacht. Het LBIO heeft dan ook terecht kunnen afzien van behandeling van de klacht over de periode van 5 juni 2002 tot augustus 2003. Om die reden zal hieronder slechts de gedraging gedurende de periode van augustus 2003 tot en met 22 december 2003 worden beoordeeld.

11. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Van het LBIO mag worden verwacht dat het - mede met het oog op de financiële belangen die bij de inning van alimentatie een rol spelen - bij de inning van verschuldigde kinderalimentatie de vereiste voortvarendheid betracht. Om tot inning te komen, staat het LBIO een aantal middelen ten dienste. In het geval blijkt dat één van deze middelen niet of niet geheel tot resultaat leidt, is het de taak van het LBIO om tijdig actie te ondernemen bij het onderzoeken van de overige middelen - bijvoorbeeld het inschakelen van een deurwaarder - om tot invordering te komen. Dit betekent ook dat het LBIO, in het geval de zaak eenmaal in handen van een deurwaarder is gesteld, regelmatig bij die deurwaarder dient te informeren naar de stand van zaken om te bezien of diens inspanningen voldoende effectief zijn, en zo nodig actie te ondernemen teneinde de deurwaarder aan te sturen of aan te sporen over te gaan tot het treffen van executiemaatregelen.

12. In deze zaak staat vast dat het LBIO op 15 augustus 2003 schriftelijk van de deurwaarder heeft vernomen dat er een beslagpoging zou plaatsvinden. Voorts staat vast dat het LBIO op 17 december 2003 de zaak van de deurwaarder retour heeft ontvangen aangezien de heer X failliet was verklaard. Niet is gebleken dat het LBIO op enig moment in de periode tussen 15 augustus 2003 en 17 december 2003 - uit eigen beweging - bij de deurwaarder heeft geïnformeerd naar de stand van zaken. Het moet er derhalve voor worden gehouden dat het LBIO in die periode van vier maanden geen enkele actie in het dossier van verzoekster heeft ondernomen. Daarmee heeft het LBIO gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid. Dat de kans groot is dat er ook in geval het LBIO in die periode wel bij de deurwaarder had geïnformeerd naar de stand van zaken geen kinderalimentatie had kunnen worden geïnd bij de heer X, doet aan het voorgaande niet af.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen is gegrond wegens schending van het vereiste van voortvarendheid.

Onderzoek

Op 23 november 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw V. te S., met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Gouda. Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen het LBIO en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van het LBIO gaf aanleiding het verslag te wijzigen. Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van verzoekster van 18 november 2004 met bijlagen, waaronder op deze zaak betrekking hebbende correspondentie tussen verzoekster en het LBIO.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 30 december 2004.

Standpunt van de directeur van het LBIO van 17 februari 2005 met bijlagen.

Reacties van verzoekster van op 9 en 28 maart 2005.

Aanvullende informatie van de directeur van het LBIO van 13 mei 2005 met bijlagen, waaronder een overzicht van alle telefoonnotities in het dossier.

Reacties van verzoekster van 28 juni 2004 en 28 juli 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:8

"1. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien zij betrekking heeft op een gedraging:

(...)

b. die langer dan een jaar voor indiening van de klacht heeft plaatsgevonden."